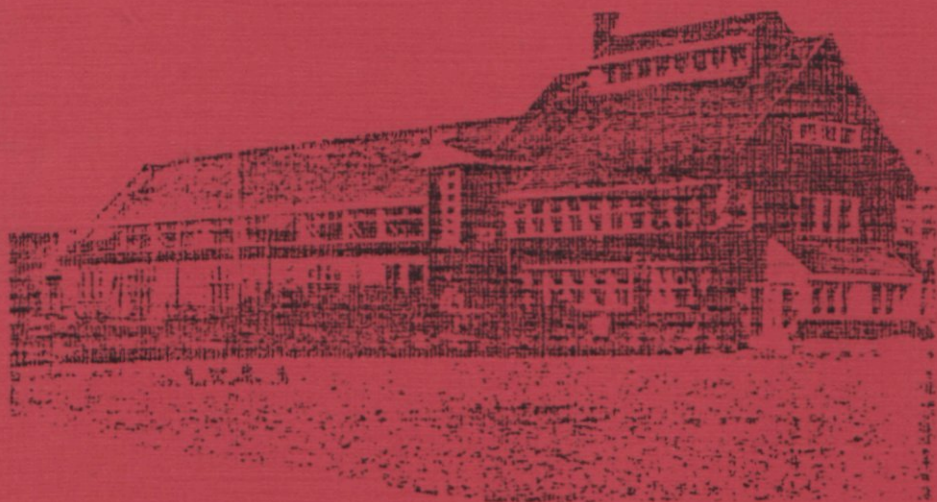

LITERATUURGIDS
voor studenten
PLANTENVEREDELING

Vakgroep Plantenveredeling LWF
Lawickse Allee 166
Wageningen

LITERATUURGIDS
voor studenten
PLANTENVEREDELING

Vakgroep Plantenveredeling LUW
Lawickse Allee 166
Wageningen

INHOUD

1. Inleiding	3
1.1. Wetenschappelijke literatuur	3
1.2. Wanneer literatuurstudie	3
1.3. Hoeveel moet ik lezen?	3
2. Hoe kom ik de juiste literatuur op het spoor?	5
2.1. Literatuurreferenties	5
2.2. Primaire bronnen	6
2.2.1. Enkele belangrijke wetenschappelijke tijdschriften	6
2.2.2. Enkele Nederlandse vakbladen	7
2.3. Secundaire bronnen	7
2.3.1. Belangrijke referaat tijdschriften	7
2.3.2. De belangrijkste computerbestanden met literatuurgegevens op het gebied van de landbouwetenschappen	8
2.3.3. Bibliotheekcatalogi	9
2.3.4. AGRALIN	10
2.3.4.1. Inhoud van AGRALIN	10
2.3.4.2. UDC	10
2.3.4.3. Voorbeelden van literatuurreferenties uit AGRALIN	11
3. De bibliotheek van het IVP	13
3.1. Collectie	13
3.2. Openingstijden	13
3.3. Huisregels	13
3.4. Uitleen	13
3.5. Het opsporen van literatuur	14
3.5.1. Catalogi	14

INHOUD

1. Inleiding	3
1.1. Wetenschappelijke literatuur	3
1.2. Wanneer literatuurstudie	3
1.3. Hoeveel moet ik lezen?	3
2. Hoe kom ik de juiste literatuur op het spoor?	5
2.1. Literatuurreferenties	5
2.2. Primaire bronnen	6
2.2.1. Enkele belangrijke wetenschappelijke tijdschriften	6
2.2.2. Enkele Nederlandse vakbladen	7
2.3. Secundaire bronnen	7
2.3.1. Belangrijke referatijtjdschriften	7
2.3.2. De belangrijkste computerbestanden met literatuurgegevens op het gebied van de landbouwwetenschappen	8
2.3.3. Bibliotheekcatalogi	9
2.3.4. AGRALIN	10
2.3.4.1. Inhoud van AGRALIN	10
2.3.4.2. UDC	10
2.3.4.3. Voorbeelden van literatuurreferenties uit AGRALIN	10
3. De bibliotheek van het IVP	11
3.1. Collectie	13
3.2. Openingstijden	13
3.3. Huisregels	13
3.4. Uitleen	13
3.5. Het opsporen van literatuur	13
3.5.1. Catalogi	14

3.5.1.1. Indeling van de systematische kaartcatalogi.	15
3.5.2. Gebruikte plaatsingskenmerken (=signaturen)	15
4. Het uitvoeren van een literatuuronderzoek	17
5. Lijst van in AGRALIN gebruikte bibliotheekafkortingen .	19
6. Plattegrond van de bibliotheek van de Vakgroep Plantenveredeling	22

1. Inleiding

1.1. Wetenschappelijke literatuur

De tegenwoordige wetenschap zou niet kunnen bestaan zonder literatuur. De beta-wetenschapper bouwt steeds voort op door anderen verkregen kennis. Slechts bij hoge uitzondering wordt onderzoek verricht op een nog onontgonnen onderzoeksgebied. Kennis kan slechts in beperkte mate mondeling worden doorgegeven. Hoewel mondelinge kennisoverdracht in contacten tussen onderzoekers en in de wandelgangen van congressen een niet te verwaarlozen informatiestroom vormt in de hedendaagse wetenschap, is de literatuur het belangrijkste medium voor de vastlegging, verspreiding en openbaarmaking van de resultaten van wetenschappelijk onderzoek.

1.2. Wanneer literatuurstudie

Een wetenschappelijk onderzoeker moet literatuurstudie doen:

- voor het begin van nieuw onderzoek, om te kijken wat er op het betreffende gebied al gedaan is;
- tijdens een onderzoeksproject, om op de hoogte te blijven van nieuwe ontwikkelingen;
- voor algemene oriëntatie op het eigen en aanverwante vakgebieden;
- als voorbereiding voor het houden van een lezing of het schrijven van een publicatie;
- voor het snel vinden van oplossingen voor praktische problemen.

Studenten worden geconfronteerd met de noodzaak literatuuronderzoek te verrichten als oriëntatie voor het begin van een doctoraalproef en voor het schrijven van een scriptie. Ook bij activiteiten naast de studie kan soms literatuuronderzoek van pas komen.

1.3. Hoeveel moet ik lezen?

Het is natuurlijk onmogelijk om de hele wereldliteratuur op het vakgebied te lezen. Er moet dus een selectie gemaakt worden. Wat en hoeveel er gelezen moet worden is afhankelijk van het doel waarvoor je literatuur leest. Bij het voorbereiden van een nieuw onderzoek, een lezing of een publicatie mag geen enkele belangrijke publicatie gemist worden. Er moet dan zoveel mogelijk literatuur bij elkaar gezocht en gelezen worden. Omdat het dan gaat om literatuur die zich beperkt tot een gespecialiseerd onderwerp blijft de hoeveelheid te lezen publicaties meestal toch wel te overzien.

Voor het zogenaamde bijblijven op het vakgebied is het meestal voldoende een aantal belangrijke bladen door te kijken. Je leest dan echter ook wat meer algemene artikelen, en dingen die aan de

rand van je belangstellingsfeer liggen.
Ook komt het voor dat je snel even iets over een onderwerp wilt weten, of een oplossing wilt vinden voor een praktisch probleem dat zich voordoet. Het lezen van een enkel goed artikel of boek kan dan al voldoende zijn.

2. Hoe kom ik de juiste literatuur op het spoor?

Bij de literatuurinformatie kunnen we een onderscheid maken in zogenaamde primaire en secundaire bronnen. De primaire bronnen zijn de publicaties die de echte informatie bevatten. Dit kunnen tijdschriftartikelen zijn, boeken, rapporten, nota's, proefschriften, patenten, rassenlijsten etc. De secundaire bronnen verwijzen naar de primaire bronnen, er staat dus geen directe informatie in maar je kunt erin opzoeken waar je iets kunt vinden over een onderwerp. De meest gebruikte secundaire bronnen zijn referaattijdschriften (in het Engels abstract journals genoemd) en onderwerpscatalogi van bibliotheken. In plaats van op papier (tijdschrift of kaartjes) of op microfiche, kan de informatie van referaattijdschriften en bibliotheekcatalogi ook in een computer opgeslagen zijn, we spreken dan van bestanden met literatuurinformatie of geautomatiseerde (online) catalogi.

Bij het zoeken naar literatuurinformatie begin je dus meestal met het zoeken in secundaire bronnen als referaattijdschriften, bibliotheekcatalogi of computerbestanden.

2.1. Literatuurreferenties

Een literatuurreferentie is een verwijzing naar een publicatie. Literatuurreferenties vind je in referaattijdschriften, bibliografieën, catalogi, computerbestanden of onder een artikel.

Een literatuurreferentie kan verwijzen naar:

- een boek;
- een rapport;
- een hoofdstuk uit een boek;
- een tijdschriftartikel;
- een bijdrage aan een congresverslag (Engels: Conference Proceedings).

De eerste twee categorieën zijn zg. zelfstandige publicaties. De laatste drie zijn delen van publicaties. Je moet dan niet alleen de titel van het deel hebben, maar ook die van de bron, de publicatie waaruit het afkomstig is (boek of tijdschrift bijv.).

Een literatuurreferentie hoort de volgende gegevens te bevatten:

Bij zelfstandige publicaties (boeken, rapporten congresverslagen)

- de titel;
- de auteur (persoon of instantie) of redacteur (editor);
- de uitgever (naam, plaats en land);
- het jaar van uitgave.

Bij hoofdstukken uit boeken/bijdragen in congresverslagen

- titel van het hoofdstuk/bijdrage;
- auteur van het hoofdstuk/bijdrage;
- titel van het boek/congresverslag;
- auteur of editor van het boek/congresverslag;
- uitgever van het boek/congresverslag;
- jaar van uitgave van het boek/congresverslag;

- pagina nrs. van het hoofdstuk/bijdrage.

Bij tijdschriftartikelen

- titel van het artikel;
- auteur van het artikel;
- titel, jaargang, deel, nummer en paginanummers van het tijdschrift.

Soms zijn niet alle gegevens vermeld. Hoe minder gegevens, hoe moeilijker het wordt de publicatie op te sporen.

2.2. Primaire bronnen

In de beta-wetenschappen speelt de tijdschriftliteratuur een belangrijker rol dan de literatuur in boeken. De literatuur in tijdschriften is actueler; er kan snel over een deelonderwerp gepubliceerd worden. Het schrijven van een boek kost meer tijd; een boek is dus niet zo actueel, maar geeft wel vaak een vollediger overzicht over een onderwerp.

Hieronder worden een aantal tijdschriften behandeld die van belang zijn voor het vakgebied plantenveredeling en daarmee samenhangende vakgebieden. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen wetenschappelijk tijdschriften, waarin de resultaten van wetenschappelijk onderzoek vastgelegd worden, en de op de praktijk gerichte vakbladen. Deze laatste bevatten naast economisch gerichte berichten en artikelen over de praktijk van land- of tuinbouw vaak voorlichtende artikelen over het op onderzoeksinstituten en proefstations verrichte onderzoek.

2.2.1. Enkele belangrijke wetenschappelijke tijdschriften

Op het gebied van de plantenveredeling:

- Euphytica
- Plant breeding (vroeger Zeitschrift fuer Pflanzenzuechtung)
- Theoretical and Applied Genetics (TAG)
- Archiv fuer Zuechtungsforschung
- Crop Science

Op het gebied van de erfelijkheidsleer:

- Theoretical and Applied Genetics
- The Journal of Heredity
- Genome
- Molecular and General Genetics (MGG)
- Genetics
- Heredity

Op het gebied van de plantenziektenkunde:

- Phytopathology
- Annual Review of Entomology

Op het gebied van de weefselweek:

- Plant Cell, Tissue and Organ Culture
- Plant Cell Reports

Op het gebied van de tuinbouwplantenteelt:

- Journal of the American Society of Horticultural Science
- Scientia Horticulturae
- Acta Horticulturae
- HortScience
- Journal of Horticultural Science
- Gartenbauwissenschaft

Op het gebied van de landbouwplantenteelt:

- Agronomy Journal
- Agronomie
- Crop Science

2.2.2. Enkele Nederlandse vakbladen

- Propnyta (vroeger Zaadbelangen). Vakblad voor teeltmateriaal voor land- en tuinbouw. Bevat veel voorlichtende artikelen over het onderzoek van IVT en SVP.
- Groenten en Fruit. Weekblad van het Centraal Bureau van de Tuinbouwveilingen. Behandelt alle aspecten van de groenten- en fruitteelt in Nederland.
- Vollegrond. Vakblad voor de vollegrondsgroenteteler.
- Tuinderij. Gericht op de glasgroenteteler.
- Vakblad voor de Bloemisterij. Gericht op telers van snijbloemen en sierplanten.
- Bloembollencultuur.
- De Boerderij. Gericht op de Nederlandse akkerbouw en veeteelt.
- Boer en Tuinder. Gericht op Nederlandse akker- en tuinbouw.
- De Champignoncultuur
- Pootaardappelwereld

2.3. Secundaire bronnen

2.3.1. Belangrijke referaattijdschriften

- Plant Breeding Abstracts. Uitgegeven door C. A. B. International (CABI). Bevat referenties op het gebied van de plantenveredeling, algemene en theoretische genetica, cytologie en ploïdie, weefselkweek, evolutie en taxonomie, biotechnologie.
- Horticultural Abstracts. Uitgegeven door CABI. Bevat referenties over alle aspecten van de tuinbouw.

- Field Crop Abstracts. Uitgegeven door CABI. Bevat referenties over landbouwplantenteelt.
- Herbage Abstracts. Uitgegeven door CABI. Bevat referenties over alle aspecten van de graslandcultuur.
- Review of Plant Pathology. Uitgegeven door CABI. Bevat referenties over plantenziekten (geen plagen) en gewasbescherming.
- Genetics Abstracts. Uitgegeven door Cambridge Scientific Abstracts. Bevat referenties over alle aspecten van de genetica van mensen, planten, dieren en microorganismen.
- Agrindex. Uitgegeven door de FAO. Wordt samengesteld door de lidstaten van de FAO die geacht worden alle landbouwkundige literatuur die op hun grondgebied uitgebracht wordt erin te stoppen. Bevat referenties op het gebied van de landbouw, inclusief visserij, bosbouw, voeding, diergeneeskunde en plattelandontwikkeling.
- Bibliography of Agriculture. Uitgegeven door de National Agricultural Library te Washington. Bevat referenties over literatuur uit Amerikaanse en internationale landbouwkundige tijdschriften. Bevat veel referenties over Oosteuropese literatuur.
- Biological Abstracts. Uitgegeven door BIOSIS. Bevat referenties over artikelen uit biologische, biomedische, biotechnologische en biochemische tijdschriften. Er is een apart blad, Biological Abstracts/RRM voor referenties over boeken, rapporten en overzichtsartikelen.
- Chemical Abstracts. Uitgegeven door de American Chemical Society. Bevat referenties op het gebied van de chemie, inclusief de biochemie en toegepaste chemie.

CABI geeft naast de boven vermelde bladen nog een hele reeks referaattijdschriften uit. Naast grote algemene tijdschriften geven ze ook meer gespecialiseerde referaattijdschriften uit over een gewas, bijv. Potato Abstracts.

2.3.2. De belangrijkste computerbestanden met literatuurgegevens op het gebied van de landbouwwetenschappen

- AGRIS (computerversie van Agrindex) bevat ongeveer een miljoen referenties, gaat terug tot 1975.
- AGRICOLA (computerversie van Bibliography of Agriculture) bevat meer dan een miljoen referenties, gaat terug tot 1979.
- CAB (computerbestand waarin alle door CABI uitgegeven referaattijdschriften zijn opgenomen, waaronder ook de Plant Breeding Abstracts) bevat 2 miljoen referenties, gaat terug tot 1972

- BIOSIS (computerversie van Biological Abstracts en Biological Abstracts RRM) bevat meer dan 7 miljoen referenties, gaat terug tot 1970.
- CHEMABS (computerversie van Chemical Abstracts) bevat 15 miljoen referenties, gaat terug tot 1967.

Deze internationale computerbestanden kunnen niet door het publiek geraadpleegd worden, hiervoor is hulp van een specialist nodig. In Wageningen zijn zulke specialisten aanwezig bij PUDOC en bij de vakgebiedsbibliotheken. Het raadplegen van de bestanden is niet gratis.

Een aantal van deze bestanden zijn of worden binnenkort uitgebracht op CD-ROM.

2.3.3. Bibliotheekcatalogi

Er bestaan verschillende soorten catalogi. Hieronder worden de meest voorkomende kort behandeld.

1) De alfabetische auteurscatalogus. De auteur is hier de ingang bij het zoeken. Deze catalogus is niet te gebruiken voor het zoeken op onderwerp.

2) De alfabetische titelcatalogus. Het eerste woord van de titel (uitgezonderd lidwoorden) is hier meestal de ingang. Deze catalogus is niet geschikt voor het zoeken op onderwerp.

3) De alfabetische trefwoordencatalogus. Bij het catalogiseren worden trefwoorden aan de publicaties toegekend, waarop gezocht kan worden. Deze catalogus is wel geschikt voor het zoeken op onderwerp.

4) De systematische catalogus. Bij het catalogiseren worden codes aan de publicaties toegekend, waarop gezocht kan worden. Veel bibliotheken hebben zelf ontworpen coderingssystemen, die alleen in die bibliotheek gebruikt worden. Een systeem dat in maar bibliotheken gebruikt wordt is de UDC. Deze catalogus is gericht op het zoeken op onderwerp.

In de meeste bibliotheekcatalogi worden alleen zelfstandige publicaties (boeken, tijdschriften, rapporten e.d.) opgenomen. In de catalogus van de IVP-bibliotheek worden ook tijdschriftartikelen, hoofdstukken uit boeken e.d. opgenomen.

Een catalogus kan de vorm hebben van een kaartsysteem, maar kan ook op microfiches staan, of in een computer opgeslagen zijn. Een catalogus hoort bij een verzameling boeken. Meestal wordt een catalogus gemaakt van de collectie van een bepaalde bibliotheek. Wanneer een catalogus gemaakt wordt van het bezit van een aantal bibliotheken spreken we van een centrale catalogus.

2.3.4. AGRALIN

AGRALIN staat voor AGRARisch LiteratuurInformatiesysteem Nederland. Het is de centrale geautomatiseerde catalogus van een groot aantal bibliotheken op het gebied van de landbouwwetenschappen in Nederland. Hiertoe behoren de bibliotheken van o.a. DLO-instituten, proefstations, en alle vakgroepen van de LUW. Daarnaast is het ook een documentatiesysteem, d.w.z. dat ook informatie over tijdschriftartikelen is opgenomen. Het bestand is geladen op de computer van het Jan Kopshuis in Wageningen, en kan m.b.v. terminals in een groot aantal bibliotheken geraadpleegd worden. Op een aantal grotere bibliotheken in Wageningen staan online publiekscatalogi, terminals waarmee AGRALIN ook door het publiek geraadpleegd kan worden. De inhoud van het bestand wordt ook op microfiches gezet. Er zijn verscheidene sets microfiches. Iedere set wordt jaarlijks opnieuw uitgegeven, in de loop van het jaar verschijnen supplementen.

2.3.4.1. Inhoud van AGRALIN

AGRALIN bevat:

- alle publicaties die door LUW-bibliotheken na 1962 zijn aangeschaft;
- een gedeelte van de publicaties die door LUW-bibliotheken voor 1962 zijn aangeschaft;
- het bezit van een aantal DLO-instituten en proefstations
- een beperkt aantal artikelen uit tijdschriften, uitgegeven na 1980.

Op het gebied van de plantenveredeling nemen deel aan AGRALIN:

- het Instituut voor de Veredeling van Tuinbouwgewassen (IVT);
- de Stichting Voor Plantenveredeling (SVP);
- de Vakgroep Plantenveredeling.

Het boeken- en tijdschriftenbezit van deze instellingen is grotendeels in het bestand opgenomen. Sinds juli 1987 wordt ook de documentatie van de vakgroep plantenveredeling in AGRALIN opgenomen en niet meer in de kaartcatalogus.

2.3.4.2. UDC

Een groot aantal (niet alle) referenties in AGRALIN zijn voorzien van UDC-codes. Deze kunnen worden gebruikt bij het zoeken op onderwerp in het computerbestand en op de microfiches. Als hulpmiddel kan het AGRALIN-classificatiesysteem gebruikt worden, een set van twee boeken. Deel 1 is een alfabetisch trefwoordenregister. Hierin staan alfabetisch gerangschikte trefwoorden met de bijbehorende UDC-getallen. Deel 2 bevat een systematische rangschikking van de UDC-getallen met de daarbij behorende onderwerpen. Voorin beide delen staat een uitleg over het UDC-systeem, en het gebruik van de codes bij het zoeken op onderwerp. Het verdient aanbeveling deze uitleg goed door te lezen voordat men de microfiches of de online publiekscatalogus gaat raadplegen.

2.3.4.3. Voorbeelden van literatuurreferenties uit AGRALIN

Hieronder volgen enige voorbeelden van literatuurreferenties uit AGRALIN. Een verklarende lijst van de in AGRALIN gebruikte bibliotheekafkortingen is achterin dit boekje opgenomen.

- tijdschrift

udc 631.52
titel Euphytica : Netherlands journal of plant breeding .
- [en] . - Vol. 1- . - Wageningen : Stichting
Euphytica, 1952-. - 25 cm ISSN 0014-2336 -
Euphytica CCP nr. - pa.03.705.91
- - UB TIJDS.LSZ Euphytica
AANWEZIG: Lopende jrg.
bibliotheek - - UB OPEN MAG NN05181
Ontbr.: Vol. 27, no.2
AANWEZIG: Vol. 1(1952)- lopend abbon.
- - PLAVR Hdb 28 SV.a
AANWEZIG: Vol. 1(1952)-
- - BOTLAB Hdb 11
AANWEZIG: Vol. 1(1952)-30, no. 3(1981)
afgesloten abonnement

- artikel uit een tijdschrift

udc 633.11 631.524
auteur Zeven, A.C.
titel Is the pedigree of the near-isogenic line
Michigan Amber/8*Chancellor of bread wheat
correct?
bron Euphytica 30(1981)1 . - p.41-43. 6 refs.
summary (en). [en]
bibliotheek - - BOTLAB Hdb 11

- boek

udc 631.52
auteur Allard, R.W.
titel Principles of plant breeding.
uitgever New York [etc.] : Wiley, 1960. - 485 p. [en]
- ISBN 0-471-02315-9
- - UB MAG 295F54
- - PLAVR Hdb 28 03-0312 2 ex.
- - ERFELI Hdb 44
bibliotheek - - TROPLA Hdb 2 25-018
2nd pr. 1964
- - APM Hdb 86 M0523
3rd. pr. 1966
- - SVP JA 005
- - IVT 27 - 048

- congresverslag

udc 631.52 575.08:577.21 (063)
Horn, W.
auteurs Jensen, C.J.
Odenbach, W.
titel Genetic manipulation in plant breeding :
proceedings international symposium organized
by Eucarpia, september 8 - 13, 1985, Berlin
(West), Germany.
uitgever Berlin [etc.] : De Gruyter, 1986. - 909 p.
Refs.; Subject index. [en] EUCARPIA.
International symposium (1985-09-08/13; Berlin)
- ISBN 3-11-010596-9 . - ISBN 0-89925-100-5
bibliotheek - - FLAVER Hdb 28 03-0644
- - IVT

- bijdrage aan een congresverslag

udc 631.528 631.532/.535
auteurs Harten, A.M. van Broertjes, C.
titel bijdrage Mutation breeding : a stepping - stone
between Gregor Mendel and genetic manipulation
(a treatise for vegetatively propagated crops).
bron Horn, W. Genetic manipulation in plant breeding
: proceedings international symposium organized
by Eucarpia, september 8 - 13, 1985, Berlin
(west), Germany.
uitgever Berlin [etc.] : De Gruyter, 1986. - 909 p. 17
refs. p.3-15. [en]
bibliotheek - - FLAVER Hdb 28 03-0644

3. De bibliotheek van het IVP

3.1. Collectie

De bibliotheek van de Vakgroep Plantenveredeling bezit een grote collectie boeken, tijdschriften en separaten op het gebied van de plantenveredeling in het algemeen, en de teelt en veredeling van landbouwgewassen in het bijzonder. Er is ook een aantal voor het vakgebied belangrijke referatietijdschriften aanwezig.

Boeken en separaten staan op de eerste verdieping opgesteld, evenals de tijdschriften vanaf 1975. Tijdschriften voor 1975 staan op de tweede verdieping. Een aantal zeer oude boeken staat op zolder, deze zijn niet voor het publiek toegankelijk.

3.2. Openings tijden

De bibliotheek is dagelijks geopend van 8.30 tot 12.00 en van 13.30 tot 17.00 uur. Buiten die tijden kunnen geen boeken geleend worden en geen copieën gemaakt.

3.3. Huisregels

In de bibliotheek gelden de volgende huisregels:

- Niet roken, eten of drinken.
- Gebruikte boeken en tijdschriften niet zelf terugzetten in de kasten. Beneden gebruikte werken kunnen op de balie gedeponereerd worden, boven gebruikt materiaal op de tafel naast de trap.
- Om 17.00 uur wordt eenieder geacht te vertrekken, tussen de middag is het wel toegestaan de bibliotheek en de studieplaatsen te gebruiken.
- Een studieplaats kan voor enige dagen "gereserveerd" worden door er een briefje neer te leggen. De gebruikte boeken kunnen er dan blijven liggen.
- Het is niet toegestaan publicaties uit de bibliotheek mee te nemen in afwezigheid van het bibliotheekpersoneel.
- Copieën moeten worden aferekend bij de balie. Er wordt fl. 0,10 per copie gerekend. Naam, aantal copieën en eindstand van de teller noteren in het schrift in de vensterbank.

3.4. Uitleen

Uitleen van boeken en tijdschriftjaargangen geschiedt op vertoon van een lenerspasje. Naslagwerken, woordenboeken, kranteartikelen, werken van voor 1900 en losse tijdschriftafleveringen worden niet uitgeleend. Een lenerspasje kan (gratis) worden aangevraagd aan de balie op vertoon van rijbewijs, paspoort of collegekaart. De uitleentermijn is drie weken. Telefonisch verlengen voor nog eens drie weken is mogelijk als het boek niet door iemand anders gereserveerd is. Ook reserveren van boeken is mogelijk, je krijgt dan bericht wanneer het boek klaarligt om afgehaald te worden.

3.5. Het opsporen van literatuur

In de bibliotheek kunnen op 4 manieren literatuurreferenties opgespoord worden:

- in de kaartcatalogi (bevatten alleen op de vakgroep aanwezige literatuur);
- in de referaattijdschriften (dekken de wereldliteratuur, maar geven niet aan waar deze gevonden kan worden);
- op de AGRALIN microfiches (zie voor de inhoud van deze fiches hfdst. 2.5.1);
- m.b.v. de AGRALIN terminal (alleen door tussenkomst van het bibliotheekpersoneel).

3.5.1. Catalogi

Er zijn 5 catalogi

- Een systematische kaartcatalogus van boeken, artikelen en separaten van voor 1967. Deze is te vinden in de houten kaartenbakken in de catalogusruimte. De bijbehorende codes zijn te vinden op het wandbord in de catalogusruimte.
- Een alfabetische auteurscatalogus van boeken, artikelen en separaten binnengekomen voor 1967. Deze is te vinden in de houten kaartenbakken in de catalogusruimte.
- Een systematische catalogus van boeken, artikelen en separaten van publicaties binnengekomen tussen 1 januari 1967 en 1 juni 1987. Deze is te vinden in de metalen kaartenbakken langs de wanden in de catalogusruimte. De bijbehorende codes zijn te vinden op het wandbord in de catalogusruimte. Een Engelstalige versie van deze indeling staat in de klapper naast de microfichereader.
- Een alfabetische auteurscatalogus van boeken, artikelen en separaten, binnengekomen tussen 1 januari 1967 en 1 juni 1987. Deze staat op de tafel in het midden van de catalogusruimte.
- Een alfabetische wandklapper van tijdschriften, deze hangt zowel boven als beneden.

Vanaf 1 juni 1987 wordt geen aparte catalogus van het bezit van de vakgroep meer bijgehouden, maar worden de publicaties alleen nog maar ingevoerd in AGRALIN. In de bibliotheek is deze catalogus te raadplegen op microfiches en met hulp van het bibliotheekpersoneel ook via de terminal. Er zijn 4 sets microfiches: een auteurscatalogus, een titelcatalogus, een tijdschriftencatalogus en een systematische catalogus (op UDC). Op deze laatste microfiches zijn ook artikelen uit tijdschriften opgenomen. Deze microfiche-catalogi bevatten dus niet alleen literatuur aanwezig op de bibliotheek van de vakgroep plantaveredeling, maar ook literatuur aanwezig in andere Wageningse bibliotheken. De microfiches en de microrreader staan in de catalogusruimte. De delen 1 en 2 van het AGRALIN klassificatiesysteem liggen bij de reader. Raadpleeg deze eerst voordat je op onderwerp gaat zoeken in de systematische microfichecatalogus.

3.5.1.1. Indeling van de systematische kaartcatalogi.

In de kaartcatalogi van de vakgroep wordt niet de UDC gebruikt, maar een eigen systeem. Dit zit als volgt in elkaar. Er is een hoofdingeling gemaakt van 9 groepen. Groep 1 bevat de algemene onderwerpen en heeft een uitgebreide onderverdeling. Deze vind je onder het hoofd Indeling van de algemene onderwerpen. Groep 2 t/m 9 zijn gewasgroepen die weer zijn ingedeeld in aparte gewassen. Deze indeling vind je onder het hoofd Indeling van de speciale gewassen. Binnen ieder gewas geldt ook weer een onderverdeling naar onderwerp, deze staat onder het hoofd Onderverdeling van de speciale gewassen. Dit is een andere onderverdeling dan die voor de algemene onderwerpen. Het vinden van de juiste code bij een onderwerp kan het beste worden uitgelegd aan de hand van onderstaande voorbeelden.

Voorbeeld 1 - Algemene literatuur over haploidie

- Zoek haploidie op onder het hoofd Indeling van de algemene onderwerpen.
- Noteer het getal voor haploidie. Dit is 12352.
- Zoek in de kaartenbakken onder het gevonden getal (12352).

Voorbeeld 2 - Literatuur over haploidie bij aardappel

- Zoek op het wandbord haploidie op onder het hoofd Onderverdeling voor de speciale gewassen.
- Noteer het getal voor haploidie. Dit is XX272.
- Zoek op het wandbord het gewas aardappel op onder het hoofd Indeling van de speciale gewassen en noteer het getal voor aardappel. Dit is 21.
- Vervang de XX in het getal voor haploidie (XX272) door het getal voor aardappel (21) en zoek in de kaartenbakken onder het nu gevormde getal (21272).

3.5.2. Gebruikte plaatsingskenmerken (-signaturen)

Op de cataloguskaartjes staat ook de signatuur (plaatsingskenmerk) van de literatuur in de bibliotheek aangegeven. De signatuur vind je linksboven op het kaartje. In de bibliotheek komen de volgende plaatsingskenmerken voor:

- Romeinse cijfers + Arabische cijfers worden gebruikt voor boeken. De Romeinse cijfers geven de onderwerpsgroep aan, de Arabische het volgnummer. De boeken en separaten zijn ingedeeld in 35 onderwerpsgroepen. Een overzicht van deze groepsindeling hangt op de pilaren bij de boekenkasten.
- Romeinse cijfers + S + Arabische cijfers geven aan dat het om een separaat gaat. De Romeinse cijfers geven de onderwerpsgroep aan, deze is hetzelfde als voor boeken. De Arabische cijfers geven het volgnummer aan. De separaten staan in houten bakjes achter de boeken van dezelfde onderwerpsgroep.
- Romeinse cijfers + kr + Arabische cijfers worden gebruikt voor krantekartikelen. Deze staan op zolder en worden alleen op verzoek opgehaald. Ze worden niet uitgeleend.
- Letters worden gebruikt voor tijdschriften en seriewerken. In

de bibliotheek worden tijdschriften met een signatuur bestaande uit een letter gerangschikt voor tijdschriften met een signatuur van twee letters, en deze komen weer voor de signaturen met drie letters. (Dus eerst A t/m Z, daarna AA t/m ZZ en tenslotte AAA t/m ZZZ). Wanneer meerdere tijdschriften en/of reeksen van een instituut aanwezig zijn, worden deze naast elkaar geplaatst.

4. Het uitvoeren van een literatuuronderzoek

Bij het uitvoeren van een literatuuronderzoek kunnen we een aantal stappen onderscheiden.

1) Voorbereiding

- Omschrijf het onderwerp, stel vast wat je wilt weten en hoe ver je het onderwerp wilt uitdiepen.
- Stel een voorlopig tijdschema op, bepaal wanneer het eindresultaat uiterlijk klaar moet zijn.

2) Verkenning

- Zoek uit in welke bibliotheken en in welke primaire en secundaire bronnen je literatuur over het onderwerp zou kunnen aantreffen.
- Bezoek een relevante bibliotheek en oriënteer je door grasduinen in de boekenplanken en doorkijken van (de inhoudsopgaven of registers van) relevante tijdschriften.

3) Systematisch opzoeken van literatuurreferenties

- Raadpleeg de secundaire bronnen (catalogi, referaatbladen, AGRALIN). Lees voor het raadplegen van een referaatblad of bibliografie eerst de gebruiksaanwijzing aandachtig door.
- Verzamel een aantal relevante literatuurreferenties; noteer deze op systeemkaarten. Schrijf de referenties zo volledig mogelijk over, zodat je ze later niet nog eens op hoeft te zoeken.

4) Verzamelen van de documenten

- Stel vast in welke bibliotheek de bij de literatuurreferenties behorende boeken en tijdschriften aanwezig zijn en waar ze staan (signatuur), m.b.v. de catalogus van de bibliotheek of de AGRALIN-microfiches.
- Verzamel de bij de literatuurreferenties behorende publicaties; maak zo nodig copieën van interessante artikelen of hoofdstukken van boeken etc.

5) Doorlezen van de documenten

- Lees de gevonden documenten door en bekijk of ze inderdaad relevant zijn en bruikbare informatie bevatten; selecteer wat je kunt gebruiken.
- Bekijk de literatuuropgaven bij de publicaties, en kijk of er nog interessante literatuurreferenties bij staan. Zo ja, verzamel die dan en lees ze weer door (dit noemen we de sneeuwbalmethode).

6) Rapporteren

Ten slotte nog enige algemene raadgevingen bij het uitvoeren van literatuuronderzoek.

- Perk het onderwerp duidelijk af en laat het niet teveel uitdijen. Sla niet iedere zijweg in die je tegenkomt.
- Bedenk dat vooral het verzamelen van documenten veel tijd kost. Boeken kunnen uitgeleend zijn, tijdschriften bij de binder. Het aanvragen van copieën uit bibliotheken buiten Wageningen kan maanden duren.
- Evalueer regelmatig de voortgang van het onderzoek, de

omschrijving van het onderwerp en het tijdschema, en stel dit zo nodig bij.

- Werk systematisch en maak goede aantekeningen, liefst op systeemkaarten.
- Informeer van te voren welke eisen aan het eindresultaat (rapport of scriptie) gesteld worden, en wat het moet bevatten.

5. Lijst van in AGRALIN gebruikte bibliotheekafkortingen

ALTA	Alternatieve methoden in de land- en tuinbouw Hdb 31	Haarweg 333 6709 RZ Wageningen	08370- 83522
APM	Ir. A.P. Minderhoud-hoeve Hdb 86	Elaudweg 40 8255 RK Swifterbant	03212- 1200
AVMEDI	Audiovisueel Centrum Hdb 97	Hollandseweg 1 6706 KN Wageningen	08370- 82672
Bboka	zie: FIBOWA		
BBS	Beheersbaarheid Botanische Tuinen Bouwgroen en Sportvelden Hdb.20	Gen. Foulkesweg 70 6703 BW Wageningen	08370- 82114
BIR	Bureau Internationale Research Hdb 104	Ritzems Bosweg 32A 6703 AZ Wageningen	08370- 84411
Bivdp	zie: COVP		
BODPLV	Bodenkunde en Plantenvoeding Hdb 5	De Drieyen 3 6703 BC Wageningen	08370- 82339
BOO	Bureau v. Onderwijsontw. en research, Hdb 83	Stadsbrink 389 6707 AC Wageningen	08370- 84486
BOTLAN	Plantenfysiologie en Plantencyto- logie en -morfologie, Hdb 11,31	Arboretumlaan 4 6703 BD Wageningen	08370- 82155
Bpbk	zie: CBSG		
BURBUI	Bureau Suitenland Hdb 98	Stadsbrink 389 6707 AC Wageningen	08370- 84293
BURLAN	Bureau Landbouwbogeschool Hdb 75 (leest niet uit)	Salverdaplein 10 6701 DB Wageningen	
CABO	Centr.v.Agrobiel.Onderzoek en Theor. Teeltkunde Hdb 71	Bornsesteeg 47 6708 PD Wageningen	08370- 19012
CBSG	Centrum voor Boomkweekrij en Stadelijk groen	Valkenburgerlaan 3 2771 CW Boskoop	01727- 3220
CDI	Centraal Diergeneeskundig Instituut	Zedertweg 15 8219 PH Lelystad	03200- 73911
CENTA	Centrum voor Telenonderwijs Hdb 85	Gen. Foulkesweg 1a 6703 BG Wageningen	08370- 82552
CENTECC	Centrumstechniek Hdb 21	Manholtlaan 10-12 6708 PA Wageningen	08370- 94206
Cilo	zie: CABO		
CIVO	Hoofdgroep Voeding en Voedings- middelen IVO, CIVO-instituten	Utrechtseweg 48 3704 HZ Zeist	03404- 52244
COVP	Centrum voor Onderzoek en Voorlichting in de Pluimveehouderij	Net Spelderholt 9 7361 DA Beekbergen	05766- 6111
DIERFY	Dierfysiologie Hdb 46, 94	Haarweg 10 6709 PJ Wageningen	08370- 84077
DIHO	Delta Instituut voor Hydro- biologisch Onderzoek	Vierstraat 28 4401 EA Yerseke	01131- 1920
DORSCH	Rijksinst. v. Onderzoek in de Bos- en Landschapshou De Dorschkamp	Boersdweg 20 6704 PH Wageningen	08370- 95111
Enize	zie: NIZO		
ERFELI	Erfelijkheidselec Hdb 44	Gen. Foulkesweg 53 6703 BM Wageningen	08370- 82150
FIBIOT	Filiaalbibliotheek Biotechnica Hdb 3,12,13,22,24,26a,30,62, 78,81,91,92,93,96.	De Drieyen 12 6703 BC Wageningen	08370- 83245
FIBOS	Filiaalbibliotheek Bosbouw Hdb 1,14,42	Gen. Foulkesweg 64 6703 BV Wageningen	08370- 82542
FIBOWA	Bibliotheek Staringgebouw en Bodenkunde en Geologie Hdb 9	Marijkweg 11 6709 PE Wageningen	08370- 19100
FIFTTO	Bibliotheek Plantenziektenkundig Centrum Hdb 17,45,49	Binnenhoven 8 6709 PD Wageningen	08370- 82264/2245

FILE	Filiaalbibliotheek Leeuwenborch Hdb 16, 18, 29, 34, 48, 50, 55, 56, 57, 67, 68, 72, 76, 77, 79, 87, 90.	Hollandsweg 1 6706 KN Wageningen	08370- 82493
FIZODI	Filiaalbibliotheek Zodiac Hdb 19, 43, 69	Marijkeweg 40 6708 AB Wageningen	08370- 83654
FYSICHE	Fysische en Kolloïdchemie Hdb 38	De Drijen 6 6703 BC Wageningen	08370- 82193
GRONDB	Grondbewerking Hdb 73	Vlaanderenweg 40 6703 GW Wageningen	08370- 82066
HUISNO	Huishoudkunde en Wonen Hdb 60, 65, 66	Ritzema Bosweg 32a 6703 AZ Wageningen	08370- 82142
IAC	Internationaal Agrarisch Centrum	Lawickse Allee 11 6701 AN Wageningen	08370- 19040
IB	Instituut voor Bodemvrucht- baarheid	Oosterweg 92 9751 PK Haren (Gr)	050- 346541
IBVL	Inst. v. Bewaring en Verwerking van Landbouwprodukten	Bornassteeg 59 6708 PD Wageningen	08370- 19043
IGMB	Instituut voor Graan, Meel en Brood TNO	Lawickse Allee 13 6701 AN Wageningen	08370- 99111
Ilo	zie: CABO Hdb 71		
INFOCA	Informatica Hdb 143	De Drijenplein 2 6703 BC Wageningen	08370- 84154
IOO	Instituut voor Oecologisch Onderzoek	Rotterhoekestraat 22 6666 GA Heteren	08306- 23064
ITAL	Stichting ITAL	Keyenbergweg 6 6704 PJ Wageningen	08370- 91262
Itbon	zie: RINA		
IVO	Instituut voor Veeartschirurgisch Onderzoek 'Schoonoord'	Dribergseweg 10D 3708 JB Zeist	03404- 29611
IVP	Instituut voor Visserij- produkten TNO	Dokweg 37 1976 CA IJmuiden	02550- 19022
IVT	Instituut v.d. Veredeling van Tuinbouwgewassen	Manholtlaan 15 6708 PA Wageningen	08370- 19123
IVVOFN	Instituut v. Voedingsonderzoek Hoorn en Proefstation v.d. Rund- veehouderij	Runderweg 2 8219 PK Lelystad	03200- 22514
LANDBO	Landbouwplantenteelt en gras- landkunde Hdb 25	Haarweg 333 6709 RZ Wageningen	08370- 83051
LANMET	Landmeetkunde Hdb 37	R. van Suchtelenweg 6 6703 CT Wageningen	08370- 82130
LBO	Stichting Laboratorium voor Bleembollenonderzoek	Vennestraat 22 2161 LE Lisse	02521- 19106
LD	Landinrichtingsdienst	Griffioenlaan 2 3526 LA Utrecht	030- 859111
MICROB	Microbiologie Hdb 33	H.v. Suchtelenweg 4 6703 CT Wageningen	08370- 84670
MZV	Ministerie van Landbouw en Visserij	Bezuidenhoutseweg 73 2594 AC Den Haag	070- 792086
Mwv	zie: RIKILT		
MSC	M. of Sc.-opl. Bodem-Water Hdb 58 (leenz niet uit)	Lawickse Allee 13 6701 AN Wageningen	08370- 82680
MATBEK	Natuurbeheer/Dierceecologie Hdb 80, 95, 99	Ritzema Bosweg 32a 6703 AZ Wageningen	08370- 82142
MATWER	Natuur- en Werkkunde Hdb 4	Duivendaal 1-2 6701 AP Wageningen	08370- 83981
NIEUWL	Bibliotheek De Nieuwlanden Hdb 8, 54, 82	Nieuwe Kanaal 11 6709 PA Wageningen	08370- 82781
NIWARS	Bibliotheek Niwars	Marijkeweg 11 6709 PE Wageningen	08370- 19100
NIZO	Nederlands Instituut voor Zuivelonderzoek	Kernhemseweg 2 6718 ZB Ide	08380- 19013

ORGCHE	Organische Chemie Hdb 26	De Drieyen 5 6703 BC Wageningen	08370- 82361
PAGV	Proefstation v.d. Akkerbouw en Groenteteelt in de Vollaagronde	Edeihertweg 1 8219 HP Lelystad	03200- 22714
PAV	Proefstation voor Aardappel- verwerking	Rouaanstraat 27 9723 CC Groningen	050- 130341
PBN	Proefstation voor de Bloemisterij in Nederland	Linneuslaan 2a 1431 JV Aalsmeer	02977- 26151
PCC	Proefstation voor de Champignon- cultuur	Peelheideweg 1 5966 PJ Horst-America	04764- 1944
PD	Plantenziektenkundige Dienst	Geertjesweg 15 6706 EA Wageningen	08370- 19001
PF	Proefstation voor de Fruitteelt	Brugstraat 51 4475 AN Wilhelminadorp	01100- 16390
PLAFYO	Plantenfysiologisch Onderzoek Hdb 41	Gen. Foulkesweg 72 6703 BW Wageningen	08370- 82800
PLANLA	Tuin- en Landschapsarchitectuur; Kunstgeschiedenis; Planologie; Ontwerpleer Hdb 7,52,53,70	Gen. Foulkesweg 13 6703 BJ Wageningen	08370- 83479
PLATAX	Plantentaxonomie Hdb 10,15	Gen. Foulkesweg 37 6703 BL Wageningen	08370- 83181/3160
PLAVER	Plantenveredeling Hdb 28	Lauwickse Allee 166 6709 DB Wageningen	08370- 82844/3276
PR	zie: IVVOPR		
Prz	zie: RPVZ		
PTOG	Proefstation v.d. Tuinbouw Onder Glas	Zuidweg 38 2671 MN Maalduijk	01740- 26541
RCLH	Rekencentrum Hdb 89	De Drieyenplein 2 6703 BC Wageningen	08370- 83556
Rdgi	zie: CDI		
RIKILT	Rijkskwaliteitsinstituut voor Land- en Tuinbouwprodukten	Bornsesteeg 45 6708 PD Wageningen	08370- 19110
RINA	Rijksinstituut voor Natuur- beheer	Kemperbergerweg 67 6816 RM Arnhem	085- 452991
RINL	Rijksinstituut voor Natuurbeheer	Broekhuizerlaan 2 3956 MS Leersum	03434- 52941
RIVO	Rijksinstituut voor Visserij- onderzoek	Haringkade 1 1976 CP IJmuiden	02530- 31614
Rivon	zie: RINA		
RIVRO	Rijksinstituut v.b. Rassenonder- zoek van Cultuurgevassen	Nieuwe Wageningseweg 1 6721 MD Bennekom	08370- 19056
RPVZ	Rijksproefstation voor Zaad- onderzoek	Bianenhaven 1 6709 PD Wageningen	08370- 19122
SBS	Staatsbosbeheer	Griffioenlaan 2 3526 LA Utrecht	030- 852410
SPRENG	Sprenger Instituut	Haagsteeg 6 6708 PH Wageningen	08370- 19013
SVP	Stichting voor Plantenveredeling	Droevendaalsesteeg 1 6708 PB Wageningen	08370- 19112
TFDL	Sticht. Technische en Fysische Dienst voor de Landbouw	Hansholtlaan 12 6708 PA Wageningen	08370- 19143
TROPLA	Tropische Plantenteelt Hdb 2	Ritzema Bosweg 32 6703 AZ Wageningen	08370- 83073
TUINBO	Tuinbouwplantenteelt Hdb 40	Haagsteeg 3 6708 PH Wageningen	08370- 82401
UB	Universiteitsbibliotheek Hdb 39	Gen. Foulkesweg 19 6703 BK Wageningen	08370- 82163/2250
VEEVOE	Veevoeding Hdb 6	Haagsteeg 4 6708 PH Wageningen	08370- 84082
VOVO	Voorlichtingsbureau voor de Voeding	Laan Copes v. Cattenburch 42-44 2585 GB 's-Gravenhage	070- 503777
WIJSTR	Biologisch Station Wijster Hdb 61	Kampweg 27 9418 PD Wijster (Dr).	05936- 441

6. Plattegrond van de bibliotheek van de Vakgroep Plantenveredeling

